

Åren 1872, 73, 74

Två och ett halft år i Brasiliens urskogar och på Floderna
eller
lakttagelser under utstakandet af en järnväg öfver
Sydamerikanska Continenten

Utdrag ur allmänna Dagboken
förd af

S Eduard Allgurén

*Eduard Allgurén
oktober 1873*

Resan påbörjades när Eduard var 25 år. Han hade lämnat hemmet ca 7 år tidigare och arbetat bl a som sjöman. Underlaget för dagboken finns i en oavslutad anteckningsbok som 1988 har tolkats av Bengt Allgurén, sonson till Eduard.

Den 29 Maj 1872, vid pass half nio på aftonen, voro vid en af Londons större jernbanestationer en folkmassa, större än vanligt, församlad. Den bestod mest af bättre klassens Personer, hvilka i större och mindre grupper höllo lifliga samtal om dagens ämne, litet tänkande huru viktigt detta ämne skulle blifva för många Menniskors öden, deras lefnad och framtida lycka.

Om någon lyssnare smugit sig in bland de ofvannämnda grupperna skulle han troligtvis kommit till följande resultat: neml. att bland de närvarande befunno sig 20 Civil-Ingenjörer, som under ledning af en Svensk, Kapt Christian Palm, voro stadda på resa åt Syd America för att der göra undersökningar för en jernväg som man ämnade anlägga genom det obebodda och vilda inre Brasilien och Bolivia - och att de öfriga Personalen nu voro deras vänner, anförvanter m fl. som följt dem till Stationen för att se deras affärd, och uttrycka sitt sista, (tyvärr i flera fall, sitt verkliga sista) farväl. Och så förhöll det sig också i verkligheten.

Men tiden, denne obarmhertige Creditor, som aldrig låter vänta på sig, följde också nu sina orubbliga regler. Tågets afgang var bestämd till 8.40 minuter, och hör! nu ringer man redan. Den väldige jernhästen är redan förspänd och frustande af otålighet står han färdig att på gifvet tecken flyga åstad med sin lefvande last, ryckande en del af desse för alltid från kanske allt hvad de höllo kärt och dyrt i werlden.

Vid sådana tillfällen ser den uppmärksamme många lika intressanta som rörande scener. Mången varm hand-tryckning gifven af vänner som man går ut för att kanske aldrig mera återse, allteftersom ödet behagar rikta våra vägar och bestämmelser. Många ofta upprepat löfte om trohet och vänskap, kanske också från någon ömmare vän en tyst afskedstår, som dock säger mer än läpparne förmå uttrycka. Men allt detta är ögonblickets verk, innan man knappt vet utaf det finner man sig instängd i Koupéen, Konduktören utropande "right here" och whippets bär det utaf.

Det är en allmän föreställning, eller kanske rättare inbillning, hos många af oss att sådana personer som ständigt vistas vid den husliga härden, omgifna af alla lifvets förnödenheter och hvars alla nöjen och begär blifva utan alla beroenden tillfredställda, - det är en föreställning bland många säger jag, att sådana personer bör vara de mest afvundsvärda och lyckligt lottade, och att endast sådana kunna förstå att värdera den frid och trefnad som ett lyckligt hem erbjuder. Sådana grundsatser måste dock hvarje werldserfaren person erkänna såsom de mest oriktiga under solen ty, innan man blifvit familjär med de mörka sidorna af lifvet, kan man heller aldrig rätt förstå att värdera dess ljusa. Såsom exempel kunna vi ju endast hänföra till werldomseglaren som sprider sina vingar mot fjerran aflägsna kuster, och kanske på åratals inte återser den torfva på hvilken hans vagga stod, alla de kära oförgätliga bygder der hans Lyckligaste dar furrunno. Han som trotsar alla af tusen mödor och besvärligheter som möta honom dag efter dag på hans stormiga bana, men likt en äkta nordisk hjelte, ler åt faran äfven då den är mest hotande.

Men nu är han på återfärden. Huru klappar inte hans hjerta af stolthet och fröjd vid tanken och hoppet att ännu en gång få återse det hem som han håller dyrare än allt annat. Och då han till slut lyckligt hunnit dit, och efter att ha pröfvat jordens alla haf och länder ännu en gång finner sig inom samma väggar der hans vagga stod; då känner han sig liksom född på nytt. Då erfar han en känsla som endast den kan fatta som liksom han vet hvad det är att skiljas och saknas, och om hvilken en jemt hemmavarande icke kan göra sig den ringaste föreställning, med ett ord, han vet att värdera hemmets njutningar.

Men det kan vara tid att återupptaga ämnet för vår berättelse, som i Parantes sagt icke är annat än rena sanningen och utgör endast ett utdrag ur en dagbok hållen av Författaren dag till dag.

Vi lemnade våra vänner vid Euston station i London, och uppstigande i tåget som snart under skallande Hurrarop gled ut från stationen. På något mindre än 5 timmar tillryggalades den betydliga sträckan af 201 Eng mil, och framemot 2 på morgonen ankom man lyckligt till Liverpool. Efter att ha intagit någon vila och förfriskning på ett bättre Hotel i närheten af stationen, skedde embarkeringen samma dag på en af de stora eleganta ångbåtar som hvarje vecka underhåller förbindelsen emellan Sydamerikas både Westra och Östra kuster. Den på hvilken Expeditionens medlemmar utgingo, hette Lusitania och var destinerad till Valparaiso med anlöpande af Bordeaux, Lissabon och Rio de Janeiro, i hvilken sednare stad den förr omtalte expeditionen skulle landstiga.

Snart lyftes ankaret och med ett antal af omkr 800 passagerare ombord, (en liten stad i sig sjelf) gungar det ståtliga bygget snart från hamnen ut på det fria omätliga hafvet, styrande kosan mot söder.

Medan ångaren fortsätter sin färd öfver det blåa Atlantiska hafvet, och genom de ännu behagligare tropikerna, der flygfisken leker öfver vågen och esomoftast speglar sina vingar i solens ljus, - vilja vi i korthet försöka förklara orsaken, som föranledde till ett så stort företag som anläggandet af en jernväg tvärs öfver den Sydamerikanska Continenten eller från Atlanten till Stilla hafvet.

Så mycket mera stortadt är detta företag, som det i sitt slag endast kan jämföras med Pacificbanan mellan New-york och San Fransisco. Så mycket mera nyttigt är det som det kommer att lägga i dagen otaliga viktiga ämnen, både för vetenskaperna och Industrien. Ty ännu gifves stora sträckor af detta lands inre, om hvilkas både utseende och sanna värde, den allmänna werlden står i fullkomlig okunnighet.

Hvar och en känner, eller har åtminstone hört omtalas det sista sjuåriga kriget mellan Brasilien och Paraguay. Det vore svårt att utforska det egentliga ursprunget till detta krig, hvilket icke heller är vår afsikt. Lopez den store Paraguaiske Generalen och Presidenten utförde verkliga hjeltebedrifter och skulle kanske alldrig gifvit vika, hvilket han ej heller gjorde så länge han lefde. Men en dag då han, med följe af sin son var ute på en ströfning och endast hade ett obetydligt följe med sig, blefvo de af en tiofalt större fiendtlig styrka öfverfallna och sedan de båda nekat att gifva sig till fånga, på stället skjutna; och fastän allt hopp var förbi, fäktade de till sista stunden för sitt land, och för hvad de ansågo sin rätt.

Vid fredsslutet betingade sig Brasilien den vidsträckta Provinsen Matto Grosso, som kanske på sin höjd eger föga mer än 2000 civiliserade innevånare, fastän den annars är betydligt större än den Scandinaviska halfön. Men denna Provins är belägen nästan i sjelfva hjertat af Syd America och är till stor del ännu i dag till sitt inre okänd.

Icke destomindre då den i en framtid kommer att blifva af största vikt för Brasilien kommer Regeringen snart till det resultat att så fort som möjligt söka befolka detsamma.

Antonia ligger vid Coritiba

Detta liksom allt annat här i werlden var lättare sagt än gjort, ty hvem vill emigrera till, eller intränga och bosätta sig i ett land der några få mil från kusten alla vägar upphöra, och der man med svärdet i ena, och Compassen i den andra handen måste söka sin väg till de trakter man önskar. Då föreslog man att bygga vanliga vägar; dock förkastades snart detta förslag och man stannade vid beslutet att så fort som möjligt få en jernväg genom hela landet, och som skulle sträcka sig från staden Antonia, belägen vid en vik af Atlantiska hafvet, genom Provinserna Parana och Matto Grosso till staden Miranda och sedemera genom Bolivia öfver till Stilla Hafvet. Men fastän den Kejsrerliga regeringen, hvilken, som man känner, ännu är i sin ungdom, icke egde tillgångar att möta de stora expenser som en så stor jernvägsbyggnad skulle förorsaka, rörde den likväl det hoppet att om den bestridde undersökningen för banan, den sedan skulle kunna förmå Companier att bilda sig för anläggandet af densamma.

Likväl tycktes det som om regeringen nu velat gå försiktigt tillväga. Den hade redan flera gånger förut haft sitt eget lands Ingeniörer ute på undersökningar för vägar etc i det vilda inre, och hade desse Ingeniörer, vare sig af ett eller annat skäl men i de flesta fall återvändt utan att ha fullföljt de pligter hvilka de åtagit sig. Och så hade regeringen gång efter annan gått till större omkostnader utan att ha vunnit sitt ändamål.

Nu ville den göra sig mera säker på saken, och på samma gång som den var villig att bestrida kostnaderna af banans utstakning, ville den först ha en god Borgen på att denna utstakning skulle i alla sina former correct verkställas, och först då Kartorna öfver densamma voro inkomna och godkända var den villig att naturligtvis med stora percenter godtgöra gäldenären. En sådan borgen hade man nog länge fått söka efter, om icke vår käre landsman framlidne Kapten Christian Palm uppträd på scenen och framlagt sina planer för en af de rikaste Bankörerna i werlden, Mana & Co, Rio de Janeiro. Att dessa planer varit högst tydliga såväl som djerft och kraftigt utlagda, samt fullkomliga i alla sina delar derpå hvilat ej det ringaste tvifvel.

Ty det påstod ej länge innan Mana undertecknade Contractet hvori han förpligtigade sig att bestrida kostnaden af jernvägens undersökning, emot de åligganden å regeringens sida, om hvilka vi förut taladt. Förslaget antogs och Kapt. Palm blef ledare och Chef öfver ett verk som skulle gjort honom werldsbekant, om inte Brasiliens härjande engel, Gula Febern, förtidigt borttryckt honom från ett verk för hvilket han arbetade med exemplariskt lugn och kraft.

I Consessionen förekom bland annat att inga Brasilianska Ingeniörer fingo engageras för undersökningens företagande. Ingeniörerna valdes af Chefen Kapt. Palm och bland desse befunno sig 5 Svenskar de öfrige voro alla Engelsmän.

Oftvanstående korta anmärkningar måste göras, på det man måtte rätt uppfatta orsaken till det nomadlif som desse män och deras anhängare förde under sitt två och ett halft års ströfvande i Brasiliens ödemarker och dess urskogar.

Den 18-de Juni landstego samtliga i sällskapet i Rio de Janeiro. Denna tiden på året är jemförelsevis sval och frisk der och febern graserar ej så skarpt som under de första och sista månaderna på året. Hvad rengöringen beträffar har man dock hittills gjordt mycket små framsteg i denna stad, vissa delar af hvilken ännu äro de mest ohelsosamma och förpestade.

Gammalmodigt byggd har den dock det mest förmånliga och vackra läge af någon stad i Södra America.

Belägen vid en hafsvik stor nog att hålla alla jordens flottor och på alla sidor omgifven af höga berg, hvars toppar endast stundom sticka fram genom molnen, har den en ofantlig trafik, hvilken på vissa tider tillochmed kan jemföras med Londons.

Vid ankomsten till Rio delades vårt sällskap i fyra afdelningar (staffer), hvar och en af desse inskränkt till fyra Ingeniörer och ett betydligt antal arbetsfolk förutom uppsyningsmän m fl. och sedan alla förråder såsom Instrumenter, tält, Proviant och vanliga utrustningar blifvit på hvar afdelning utdelad, skedde afresan med en af Kejsarens egne ångare som han godhetsfullt erbjöd och upplät till sällskapetets förfogan. Nu bar detaf först till Parañagua der första och andra stafferna landstego för att omedelbart fortsätta resan till Coritiba som var första staffens utgångspunkt.

Andra afdelningen deremot begaf sig ytterligare 200 eng. mil inåt landet för att der börja sitt arbete, fjerde staffen tillmötes. Tredje och fjerde afd. fortsatte resan med samme Kejsarlige ångbåt. Men som denne icke var byggd för flodfärder och följaktligen låg djupt i vattnet, hade man beslutat att den endast skulle föra den återstående delen af sällskapet till staden Assuncion, der man sedan ämnade arrangera mindre farkoster för att kunna fortsätta flodfärden upp till Miranda der 3-dje och 4-de stafferna skulle samtidigt börja sina undersökningar.

Under det nu desse fortsätta sin färd uppåt La Plata Floden på väg mot Provinsen Matto Grosso vilja vi under det vi följa den andra delen av sällskapet genom Provinsen Paraná göra några iakttagelser rörande den sednare och i de grenar som här kan vara mest af intresse. Denna Provins är på den del som gränsar mest åt kusten temligen talikt bebodd; Likväl berömmar den sig ännu i dag endast af en enda s. k. Landsväg eller Körväg och denne är också endast styckevis färdig. Från staden Antonia som är belägen vid hafs viken Paranagua, följer man denna väg, och för de två första dagarna stiger man oupphörligt uppför, så att när man efter att ha tillryggalagt omkr. 60 eng mil ankommer till Corityba man då redan befinner sig omkr. 2.500 fot öfver hafvet, och följaktligen i ett jemförligtvis friskt Climat. På det berg man nu öfverstigit har jag alldrig hört något annat namn än Sierra¹⁾, men på färden uppför detsamma och från dess topp får den fjerran riktade blicken en riktig glädjefest. Vägen som för sin brandthets skuld är mycket diagonalt byggd slingrar sig stundom längs brandten af en stupande klippa; stundom sträcker den sig genom en liten dal högre uppå bergen der en liten Krystallklar bäck rinner porlande fram.

Men på flere ställen, der bergen det tillåta och blicken ej möter något hinder der har man de allra härligaste vyer. Der ser man en oförfallskad evigt grön natur, blickar man uppåt möter ögat ofantliga bergstoppar med nästan ständigt öfverhängande moln och skyar, men ser man då återigen nedåt förlorar blicken sig bland omätliga afgrunder och Precipicer²⁾; i fjerran ser man den lilla staden Antonia, som man lemnat dagen förut, och ännu längre bort den blåa Atlanten glittrande som diamanter i solens strålar.

Men då man till slut hunnit bergets höjd erbjudes för ögat ett omvexlande Prospect; snart kommer man då ur skogen ut på fria vidsträckta gräsfält endast här och der besatta af små skogsdungar liknande Oaser i öknen.

Nu är man i Corityba. Denna stad är belägen i en synnerligen vacker trakt. Visst är här väl just ingen skog i närheten, men som dess innevånare till större delen äro Tyskar hvilka hafva mera smak för det sköna än landets allmänna befolkning, hafva desse förre drivvit Cultivationer till en ganska anseelig höjd. Således finnes i stadens omgifningar icke allenast prunkande trädgårdar, med såväl Europeiska som Sydfrukter, utan äfven här och der en vackert anlaggd och ordentligt skött vingård, och i skuggan af vinrankorna ser man ofta Tyskarna hålla sina små Festivitetes och sällskapsnöjen.

Bland alla nationer tror jag tysken är den som bäst vet att rätta sig efter omständigheterna och med idoghet möta alla de svårigheter och försakelser mot hvilka en nybyggare har att kämpa, så finnas t.ex. här ett större antal Tyskar hvilka från ett intet hafva genom industri och konst hopat anseeliga förmögenheter och från en ringa vunnit en oberoende ställning. Redan hafva de på vissa orter anlagt fabriker såsom glasbruk, mekaniska verkstäder m.fl. och i en tysk Coloni (Colonia Fransisca) har man till och med en klädesfabrik. Om man deremot hänför till Fransmän och Engländer, hvilkas antal dock är betydligt mindre än tyskarnas inom denna provins, så är det sällsynt att se några af desse som i någon mån så att säga stigit i graderna. Sådana de inkommo till landet sådana tyckes de bibehålla sig, utom i de fall der de göra sig ännu sämre än de förut varit. Antingen ser man dem med spade i hand arbetande på kronans landsväg eller med yxan på axeln sökande sysselsättning hos de Tyska landtbrukarne. Och likt den Australianske guldgräfvaren, så fort de fått något i pungen, styra de genast kosan till närmaste krog, der de utan bekymmer för morgondagen, tanklöst och frikostigt, snart göra öde på sina besparingar. Hvad som gjordt att emigrationen till Brasilien hittills gifvit så dåliga resultat, i synnerhet hvad beträffar engelska emigranter, anser jag vara det att producterna till denna emigration endast varit hvad man benämner "afskum" af sådana städer som London, Liverpool och Paris m fl.

Hufvudorsaken till all emigration är ju alltid den att de tro sig eller hoppas åtminstone i det nya landet kunna förbättra sin ställning och sina inkomster men de draga föga i betänkande huru detta bör verkställas, utan inbilla sig de fleste att stekta sparvar skola flyga dem i halsen vid första ankomst till främmande strand. Och deri ligger det. Nu har jag mest hänfört till den arbetande klassen; men äfven om den bättre bemedlade kan man i det hela fälla samma omdöme. För de personer således som ej äro beredde kämpa mot de allra största svårigheter och icke sällan, försakelser, är det ej värdt att emigrera. Men sedan jag gjordt mig väl underrättad om båda sidorna i saken, tror jag mig kunna påstå att för den hurtige landtmannen såväl som för industriela personer i alla yrken erbjuder Provinsen Paraná i Brasilien åt emigranter lika många om icke större förmåner än någon annan del af werlden.

Men vidare rörande traffiken så börjar den goda körvägen redan här att blifva oregelbunden, och för forsling af varor och landets producter till och från ställen belägna längre inåt landet att begagnas packåsnor och hästar. Detta är ett både besvärligt och löjligt sätt att forsla saker, ty icke allenast fordras det skicklighet i på och aflastning, utan äfven händer det ganska ofta att en eller två af de vilda mulåsnorna skaka af sig sin börda och springa till skogs, der de stackars åsnedrifvarna kunna få löpa för timmar innan de åter få fatt på rymlingarna.

Då man nu betänker att fyra af dessa personer hafva vanligtvis en trupp af 30 a 40 åsnor att hålla i skick hela dagen såväl som att lassa på och af, så kan man allt föreställa sig att de hafva fullt upp att göra. Detta skulle likväl alldrig låta sig göra om icke mulåsnan hade den instinkten att regelmässigt följa sin ledare, som utgör ett sto och ridet af en pojke alltid går i spetsen för hvarje sådan trupp. För andra afdelningarnas befordran två hundra Eng. mil längre inåt landet der deras utstakning skulle börja, erfordrades öfver 200 sådana lastdjur.

Denna andra afdelningens utgångspunkt är en liten Coloni, benämnd Colonia Thereza och belägen vid källorna af floden "Ivaay". Denna Coloni bebodd af ungefär 150 personer ligger så att säga skiljd från werlden, och vid vår första färd deråt var den väg eller rättare gångstig man haft genom skogen nästan fullkomligt tillväxt och otillgänglig och på flere ställen måste man icke allenast bana sig väg med yxan tum för tum utan äfven stundom bygga bryggor öfver en del strömmar hvilka voro för djupa för djuren att vada öfver. Likvisst är det icke allt skog genom hvilket man färdas, utan för öfver 100 mil går vägen öfver vidsträckta slätter på hvilka dock här endast gräs växer.

Dessa slätter äro dock icke liknande de stora torra Prairierna hvarom man stundom hör talas ty man lider sällan brist på vatten och i dalsänkorna finnas små skogsdungar bestående mest av barrträd, och i dessa upprinna ofta små porlande källor, som slingrande sig i tusen riktningar till slut finner sin väg till större flöden. I närheten af sådana små skogsdungar träffar man en och annan nybyggare, hvilken bo i hus som många gånger icke äro mycket bättre än de vilda indianernas i skogen. Uppresta för det mesta af Bamborör och betäckta antingen af bambo eller Palmlöf äro väggarne nästan alltid genomskinliga och om taket på ett och annat ställe skulle läcka så bekymrar man sig föga derom. Dessa hus bebos vanligast af sådana personer ega en trupp af laståsnor med hvilka de förtjena sitt uppehälle. Här finnas ock på strödda håll åtskilliga Bänder (Fasendeiros) eller landtbrukare som tyckas vara mera välmående. Hvad de mest odla är Maiz och en sort svarta bönor hvilka senare utgöra den förnämsta födan i denna Provins. Pumpor planteras alltid bland Maiz ty man påstår att detta gör att Maizen blir mogen på 6 månader och ger 400de kornet. Fastän man icke har någon viss tid på året utsatt för plantering sker detta vanligtvis i November. Gödsel brukas alldrig utan kort före sådden bränner man endast ogräs och buskar och anses jorden sedan hafva fått nog göda.

Denna landets inre befolkning som ursprungligen härstammar från Portugal äro berömda för sin stora lättja och okunnighet. De motse med otålighet den tid då Europeerna mera mangrant skall tränga sig in i landet och göra de förbättringar som de i sin okunnighet ej kunna eller äro för lata att åstadkomma.

På ett ställe der utstakningen af linien passerade tätt vid en Bondgård (Fazenda) utkom Bonden eller Fazendören en dag med 100 Milreis (omkr. 190 kronor) i handen hvilka han erbjöd Ingeniörerna såsom ersättning om de blott vilje aflägsna linien något från hans bostad, ty han fruktade sade han att hans boskap som betade i närheten ej skulle ha tid att gå ur vägen för den framflygande djefvulsvagnen som han uttryckte sig. Då hans önskan ej bifölls sade han sig ämna sälja gården så fort jernvägen blef färdig.

Den förnämsta jagten i denna delen af Provinsen är raphöns med hvilka slätterna äro hela året öfersvämade. Också finnes hvad man här benämner Galinha de Campos eller Prairihönan som är af en vanlig hönas storlek men af samma färg som raphönan till vilket slägte den också hör. Dock är den här mera sällsynt än på slätterna i Matto Grosso.

Om villebrådet i de tjocka urskogarna vilja vi framdeles närmare uttrycka oss, ty efter 2 månaders vistande i Provinsen Parana förde mina göromål mig åt annat håll neml. åt Provinsen Matto Grosso och ditåt vilja vi nu vända oss.

Såsom Chefens följeslagare anträdde jag resan uppåt La Plata Floden, och embarkerade vi först med en ångbåt från Paranaguá som efter anlöpande af städerna Sta Cathrina och Rio Grande efter 4 dagars resa lyckligt anlände till Montevideo der vi landstego. Härifrån skulle färden fortsättas med en flod ångbåt, men på denna fingo vi vänta i 8 dagar, och hade således godt tillfälle att bese vackra och väl anlaggda staden Montevideo. Slutligen skedde afresan och nu bar det af uppför den härliga La Plata med anlöpandet af nästan alla mellanliggande städer. Fastän många af dessa äro framstående vill jag blott nämna Rosario och Conception, såsom de hvilka föreföllo mig mest inbjudande och hyggliga. Vid ankomsten till Asuncsion, ansågs vattnet vara så lågt att den stora ångbåt på hvilken vi färdades icke kunde gå högre upp, utan måste vi efter 2^{ne} dagars uppehåll fortsätta färden på en mindre och denna skulle föra oss till Curumba.

Som jag känner att det redan förut varit mycket skrivet om La Plata floden rörande dess natur och befolkning har jag förbigått detta. Nog af, den erbjuder på många ställen den härligaste anblick med sina talrika öar på hvars stränder och uddar aligatorer i dussinvis ligga och sola sig, orörliga som bilder. Esomoftast brukar jag skicka desse en invit från min studsare då de sakta och makligt drogo sig ner i djupet. Längre upp ofvanför staden Assuncsion, der floden antager namnet Paraguay sågo vi också åtskilliga andra djur vid stränderna såsom flodsvinet (Capivara), Tapiren, och en gång till och med en Jaguar. Floden fortfar äfven här att vara ganska bred ända till mynningen af Floden Mondego der bredden betydligt aftager.

Vid ankomsten till mynningen af ofvannämde flod funno vi 4de staffen eller afdelningen af Expeditionen, som här hade slagit läger af brist på farkoster för att kunna fara upp Mondegofloden till Miranda. Men vid ankomsten till Curumba erhöilo vi genom Chefens försorg snart hvad som fordrades, och sedan alla effekter Proviand m. m. blifvit väl instufvat i Kanoter och båtar styrdes kosan uppåt Mondego.

Nu började en färd som jag väl aldrig förgäter. Redan första dagen hade det visat sig som om regntiden ville sätta in och floden begynte snart att stiga, dock hade vi ännu icke haft något starkare regn, men hettan var odräglig, såväl natt som dag. Strömmen var starkt emot och våra dagsresor voro obetydliga fastän vårt lilla sällskap af omkr. 60 personer brukade sina krafter för att så fort som möjligt komma upp till Miranda. Häri sattes också inget afseende på personen, ty till allas Heder måste jag nämna att ifrån den Högste till den lägste voro den ene den andre behjelpig. Men så började regntiden, hvilket gjorde att floden inom kort öfversvämade, och man befän sig så att säga flytande i skogen, ty denna flod stryker fram genom de mest låga och sumpiga trakter, som dock äro beväxta med de tjockaste och mest ogenomträngliga skogar, och uppsteg hettan här stundom, äfven under regnet till öfver 140 grader Fahrenheit.

Men hvad som gjorde denna färd mest odräglig så var det det stora antal af blod-sugande Insekter som här svärmar såväl natt som dag. Jag vill af dessa endast nämna Moscos och rödmyran. Den förra är nog allmänt känd såsom något beslägtad med vår mygga fastän långt mera glupsk och giftig. Men om rödmyran vill jag nämna att den är något mindre än vår vanliga myra och tusen gånger ettrigare. Den ger ifrån sig en vätska, hvilken utgjuten på någon del af kroppen förorsakar sveda och smärta för flera timmar. Nu händer stundom att desse myror svärmar och då är skogen full i ordets rätta bemärkelse. Marken är betäckt utaf dem. Träden, grenarna, ja tillochmed bladen äro fulla af myror i oupphörlig rörelse, och stundom fallande i Millioner ner från träden. Ofta händer nu att de svärmar om natten och då är enda hjälpen att kasta sig i floden.

På denna färd då vi på en 3 veckors tid icke funno så mycket fast land att man kunde uppgöra en eld, lefde man på konserverade saker och sof om nätterna i s. k. häng- mattor upphängda under fri himmel mellan träden och öfver vattnet i skogen och hände det icke sällan att man om natten blef af de barbariska myrorna öfverfallen, eller också att vattnet steg så att man måste stiga upp mitt i natten och kanske under det värsta regn för att flytta sin hängmatta högre upp i träden till undvikande af fördränkning. När man sedan tillägger att den regntid som vi här råkade ut för hvar åtföld af en ständigt nästan svart himmel med oupphörlig åska och blix, så kan man allt fatta huru litet inbjudande den var, och att den icke i hast glömmes.

I sinom tid ankommo vi dock till Miranda och undersökningen tog sin början såväl på floderna som till lands, men som regntiden fortfor ända till i medio af Februari gjordes före den tiden ganska litet till arbetet utan fördref man mest tiden med jagt efter Hjortar och förvildade Oxar hvilka sednare man anträffar i stora skaror på slätterna.

Man skjuter desse alltid med studsare och funno vi deras kött synnerligen välsmakande, ty djuren erhålla en ofantlig fetma genom det frodiga betet. Vildsvinet som här är ungefär vid samma storlek som våra svin är i dessa orter äfven ganska allmänt, dock har jag gjort mig uppmärksam på att desse liksom Tigern eller rättare Jaguaren icke hafva någon bestämd vistelseort, utan ströfva vildsvinen i stora skaror från en trakt till en annan. Men den lättaste och treffligaste jagten här är kanske den förr omtalade Prairihönan, som naturligtvis skjutes för hand, och som

Här slutar dagboken mitt på en sida. Resterande blad är sedan urklippta för annat ändamål.

* sierra (sp.) = berg

* precipicio (sp.) = bråddjup